

БЕКТЕМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук илимдер академиясынын
Ч. Айтматов атындагы Тил жана
адабият институтунун директору,
академик А. Акматалиев

20-ноябрь 2024-жыл

Апышова Базаргүл Токтосуновнанын 10.02.01 – кыргыз тили адистиги боюнча кандидаттык экзаменинин кошумча программасы

Кошумча программанын мазмуну

Программанын мазмунун кыргыз тилиндеги саясий терминдердин жаралуусун жана калыптануусун лингвистикалык аспектке изилдөө түзөт. Саясий терминдердин семантикалык касиеттерине, этимологиялык маселелерине, баюу жолдоруна (ички ресурстар, кабыл алуу), алардын расмий саясий тексттерде жана публицистикалык стилде колдонулушуна саресеп салынат.

Жогорку окуу жайларда адистик курс катары окутулуп жаткан «Саясий лингвистика» дисциплинасы саясат таануу, адабият таануу, социология жана тарых ж.б. илимдер менен тыгыз байланышта экендиги, терминдерге лингвистикалык жактан иликтөөлөр ушул кезге чейин жүргүзүлүп келе жаткандыгы тууралуу маалыматтар да берилет.

Сунушталган адабияттардын тизмеси:

1. Акунов, А. Адам укуктары, демократия, бийлик. Энциклопедиялык сөздүк [Текст]/ А.Акунов, Г.С. Мамбеталиева. - Бишкек: 2015. – 496 б.
2. Алеева, Г.У. Общественно-политическая лексика татарского языка [Текст]: автореф. дис. на соиск. уч. ст. кандидата филол. наук [Текст] / Г.У. Алеева. - Казань, 2009. - 28 с.
3. Заварзина, Г. А. Русская лексика государственного управления: история формирования и современные процессы развития [Текст]: дис. ... док-ра филол. наук: 10.02.01/ Г. А.Заварзина. – Воронеж, 2014. – 409 с.
4. Загребельный А.В. Лексика общественно-политической сферы русского языка начала XX века в семасиологическом и функциональном аспектах: монография [Текст] / А.В. Загребельный. – Вологда: ИСЭРТ РАН, 2013. – 248 с.

5. Аристов, Н. А. Труды по истории и этническому составу тюркских племен [Текст] / Н. А. Аристов; отв. ред. В. М. Плоских. – Бишкек: Илим, 2003. – 460 с.

6. Ахманова, О. С. Словарь лингвистических терминов [Текст] / О. С. Ахманова. – М.: Сов. энцикл., 1969. – 607 с.

7. Бабаев, Р.Я. Общественно-политическая лексика азербайджанского языка: дис. на соиск. уч. ст. кандидата филол. наук [Текст] / Р.Я. Бабаев. – Махачкала, 2006. – 167 с.

8. Буянова Л.Ю. Термин как единица логоса: монография [Текст] / Л.Ю. Буянова. – М.: ФЛИНТА: Наука, 2012. – 224 с.

9. Исабекова А.Б. Общественно-политическая терминология в киргизском литературном языке и вопрос ее упорядочения: автореф. дис. ... канд. филол. наук [Текст] / А.Б.Исабекова. – Фрунзе, 1971. — 19 с.

10. Кыргыз Республикасын Конституциясы [Текст] (05.05. 2021).

11. Малов С.Е. Памятники древнетюркской письменности. Монголии и Киргизии. – М. - Л.: Изд-во АН СССР, 1959. – 111 с.

12. Лейберова, Н.М. Терминология государственного устройства в современном русском языке [Текст]: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01/Н.М. Лейберова. – Ленинград, 1984. – 26 с.

13. Лейчик, В.М. Терминоведение: предмет, методы, структура [Текст]/ В.М. Лейчик - М.: ЛИ- БРОКОМ, 2009. - 254 с

14. Мусаев С. Ж. Кыргыз тилинин тармактык котормо сөздүктөрүн түзүүнүн илимий-практикалык негизи [Текст] /С. Мусаев. – Бишкек - 2020.

15. Новейший политологический словарь [Текст] / Д. Е. Погорелый, В. Ю. Фесенко, К. В. Филиппов. – Ростов н/Д.: Феникс, 2010. – 318 с.

16. Орузбаева Б.Ө. Кыргыз терминологиясы [Текст] / Б.Ө. Орузбаева - Фрунзе: Мектеп, 1983. – 168 б.

17. Осмонов Ө.Ж., Кыргызстан тарыхы (Байыркы доордон азыркы мезгилге чейин): Жогорку окуу жайлары үчүн окуу китеби [Текст] / Ө.Ж. Осмонов. – Бишкек: «Мезгил», 2022. – 592 б.

18. Саясат таануу илими: окуу китеби (жогорку окуу жайлары учун) [Текст]. – Бишкек. -Айат, 2009. - 196 б.

19. Саясат таануу: Энциклопедиялык окуу куралы [Текст] / Башкы ред. Ү. Асанов. – Бишкек.: Мамл. тил жана энциклопедия борбору, 2004. – 350 б.

20. Харланова М.С. Развитие общественно-политической терминологии туркменского языка в современный период [Текст]: дис. ... канд. филол. наук. / М.С.Харланова. - Ашхабад, 1965. -165 с.

21. Шелов, С.Д. Очерк теории терминологии: состав, понятийная организация, практические приложения [Текст]/ С.Д. Шелов. - М.: ПринтПро, 2018. – 472.

22. Шериев А. Ж. Титулатура в языке киргизского эпоса "Манас"» [Текст]: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.06/ А. Ж.Шериев. - М., 1991. – 19 с.

23. Эсен уулу Кылыч. Древнее киргизское государство Хагяс. Каганат Кыргыз. Кыргызское Великодержавие (840 – начало X в.) [Текст]/ Эсен уулу Кылыч. - Бишкек: Ренессанс, 1994 – 320 с.

Атайын дисциплина боюнча кандидаттык экзамендин кошумча программасынын суроолору:

1. Термин жөнүндө түшүнүк.
2. Терминология, термин системасы.
3. Терминдер менен профессионализмдердин карым-катышы.
4. Термин жана номенклатура.
5. Терминдердин ички ресурстардан жаралышы.
6. Терминдерди кабыл алуу жолдору.
7. Терминдердин жасалуу жолдору.
8. Саясий терминологиянын тил системасындагы орду.
9. Кыргыз тилиндеги саясий терминдер боюнча маалымат.
10. Байыркы жана орто кылымдардагы саясий терминдер.
11. Кыргыз илимпоздорунун терминдер боюнча изилдөөлөрү.
12. Түрк тилдеринде саясий терминдердин изилдениши.
13. Орус тилиндеги саясий терминдердин изилдениши.
14. Кыргыз жазма адабиятында кездешкен саясий терминдер.
15. Саясий терминдерди тил көндүмдөрүндө интеграциялоо.
16. Кыскартылган саясий терминдердин колдонулушу.
17. Саясий терминдердин публицистикалык стилде колдонулушу.
18. Саясий терминдер сөздүктөрдө.

Кыргыз Республикасынын
Улуттук илимдер академиясынын
Ч. Айтматов атындагы Тил жана
адабият институтунун директору,
академик:

А. А. Акматалиев